

KARTA PRZEDMIOTU

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Społeczne i kulturowe oddziaływanie mediów
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Social and cultural influence of the media
Kierunek studiów	Dziennikarstwo i komunikacja społeczna
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki o komunikacji społecznej i mediach
Język wykładowy	Język polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr hab. Małgorzata Gruchoła, prof. KUL
---	--

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	30	III	5
konwersatorium			
ćwiczenia	15	III	
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	Zainteresowanie problematyką społeczną i kulturową w kontekście komunikacji społecznej i funkcjonowania mediów. Posiadanie podstawowej wiedzy z zakresu socjologii i socjologii kultury przewidzianą programem studiów I stopnia.
-------------------	---

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 - Zapoznanie z problematyką zmian społeczno-kulturowych zachodzących w wyniku powszechnego oddziaływania mediów, szczególnie elektronicznych.
C2 - Poznanie mechanizmów i determinantów tworzenia medialnych obrazów świata, jego poszczególnych segmentów i wizerunku społeczeństw w mediach.
C3 - Nauczenie krytycyzmu wobec kreowanej przez media rzeczywistości medialnej i wirtualnej.

Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		

W_01	Absolwent zna i rozumie korzyści i zagrożenia kreowane przez media, zna nurty badań nad oddziaływaniem mediów, zna teorie oddziaływania mediów, zna typologię postaw odbiorców wobec przekazów medialnych.	K_W03
W_02	Absolwent zna i rozumie: cechy społeczeństwa zmediatyzowanego, konsumpcyjnego, społeczeństwa ikon, spektaklu, designu, autopromocji oraz podglądactwa.	K_W08
W_03	Absolwent zna i rozumie zjawiska medialne o charakterze społeczno-kulturowym.	K_W09
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Absolwent potrafi: zinterpretować, zdiagnozować oraz dostrzegać złożone mechanizmy oddziaływania mediów na odbiorców, racjonalnie ocenia korzyści i zagrożenia ze strony mediów.	K_U07
U_02	Absolwent potrafi pracować w zespole.	K_U012
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Absolwent jest gotów do poszerzania wiedzy z przedmiotu społeczne i kulturowe oddziaływanie mediów, dostrzega potrzebę ciągłego rozwoju zawodowego. Absolwent jest gotów do wykorzystywania mediów jako źródła informacji o życiu społecznym i kulturze oraz jako narzędzia oddziaływania na procesy społeczne i kulturowe służącemu dobru wspólnemu i interesom publicznym.	K_K01
K_02	Ma świadomość poziomu odpowiedzialności za organizację i przygotowanie do zajęć.	K_K06

II. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Wprowadzenie (karta przedmiotu, program wykładu, kryteria uzyskania zaliczenia przedmiotu).
Media i ich oddziaływanie na społeczeństwo XXI wieku - wymiar społeczny i kulturowy.
2. Kultura - aspekty kulturowe oddziaływania mediów.
3. Nowe formy zachowań społecznych kształtowanych wobec i pod wpływem mediów: analiza porównawcza.
4. Pokolenia medialne (pokolenie X, Y, Z, Alpha).
5. Społeczeństwo konsumpcyjne (aspekty konsumpcyjne w zachowaniach użytkowników nowych technologii informacyjno-komunikacyjnych).
6. Metafory społeczeństwa współczesnego (społeczeństwo ikon, spektaklu, podglądactwa, designu i autopromocji).
7. Społeczne i kulturowe oddziaływanie nowych technologii informacyjno-komunikacyjnych:

- warstwa techniczna internetu: szanse i zagrożenia (Web. 1.0 – Web. 5.0); ubieralne technologie, elektroniczne gadżety; projekty udoskonalenia oraz zmiany natury człowieka (cyborgizacja, postczłowiek, robot humanoidalny; sztuczna inteligencja);
 - warstwa społeczna internetu (wirtualność, cyberprzestrzeń, wirtualne społeczności, nowe formy związków międzyludzkich, indywidualizacja i kosmopolityzacja, uzależnienia od technologii);
 - warstwa informacyjna internetu (Internet semantyczny).
8. Wstyd i bezwstyd, kultura transparencji, ekshibicjonizm i podglądactwo w mediach - reality show.
 9. Multimedialność i multimodalność przekazów telewizyjnych. Sukces, celebryci i idole a kwestia autorytetu – talk show.
 10. Społeczno-kulturowe postrzeganie statusu zawodowego dziennikarzy, przed i po 1989 roku. Analizy porównawcze.
 11. Interakcja człowiek - maszyna: społeczno-kulturowe implikacje i determinanty antropomorfizacji i maszynomorfizacji.
 12. Edukacja medialna a kompetencje medialne.

IV. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Przedmiot będzie prowadzony w formie hybrydowej: stacjonarnej i zdalnej (wykład z prezentacją multimedialną i ćwiczenia).

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (<i>lista wyboru</i>)	Metody weryfikacji (<i>lista wyboru</i>)	Sposoby dokumentacji (<i>lista wyboru</i>)
WIEDZA			
W_01	Wykład z prezentacją multimedialną Wykład konwersatoryjny Praca z tekstem Studium przypadku	Egzamin ustny Wynik z kolokwium	Wydruk protokołu z egzaminu Wydruk protokołu z zaliczenia ćwiczeń
W_02	Wykład z prezentacją multimedialną Wykład konwersatoryjny Praca z tekstem Studium przypadku	Egzamin ustny Wynik z kolokwium	Wydruk protokołu z egzaminu Wydruk protokołu z zaliczenia ćwiczeń
W_03	Wykład z prezentacją multimedialną Wykład konwersatoryjny Praca z tekstem Studium przypadku	Egzamin ustny Wynik z kolokwium	Wydruk protokołu z egzaminu Wydruk protokołu z zaliczenia ćwiczeń
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Dyskusja Metoda problemowa Praca zespołowa	Obserwacja	Wydruk protokołu z egzaminu Wydruk protokołu z zaliczenia ćwiczeń
U_02	Dyskusja Metoda problemowa Praca zespołowa	Obserwacja	Wydruk protokołu z egzaminu Wydruk protokołu z zaliczenia ćwiczeń
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja Burza mózgów Design thinking,	Obserwacja	Raport z obserwacji

K_02	Dyskusja Burza mózgów	Obserwacja	Raport z obserwacji
------	--------------------------	------------	---------------------

V. Kryteria oceny, wagi... Ćwiczenia:

1. 25% - obecność na zajęciach i wykładzie
2. 25%: przygotowanie dyskusji na podstawie zadanych lektur i przeprowadzenie jej
3. 50%: wynik z kolokwium.
4. Przygotowanie do zajęć
5. Aktywność Studentów - obserwacje zachowań Studentów na wykładach i ćwiczeniach

Egzamin:

1. Egzamin ustny (treści wykładu i ćwiczeń)– 3 pytania
2. Znajomość zalecanych do egzaminu lektur

Ocena niedostateczna:

(W) Student nie potrafi wymienić korzyści i zagrożeń kreowanych przez media, nie zna badań nad oddziaływaniem mediów, nie zna teorii oddziaływania mediów, nie zna typologii postaw odbiorców wobec przekazów medialnych, nie potrafi scharakteryzować cech społeczeństwa zmediatyzowanego, konsumpcyjnego, społeczeństwa ikon, spektaklu, designu, autopromocji i podglądactwa, nie potrafi scharakteryzować zjawisk medialnych o charakterze społeczno-kulturowym. Wynik z egzaminu i kolokwium: poniżej 50%. Student opuścił ponad 2 godziny dydaktyczne (1 spotkanie).

(U) Student nie dostrzega złożonych mechanizmów oddziaływania mediów na odbiorców, nie potrafi ich zinterpretować i zdiagnozować, nie dostrzega korzyści i zagrożeń ze strony mediów, nie potrafi pracować w zespole.

(K) Student nie ma pozytywnego stosunku do poszerzania wiedzy z przedmiotu: społeczno-kulturowe oddziaływanie mediów, nie dostrzega potrzeby ciągłego rozwoju intelektualnego, nie jest zainteresowany organizacją i przygotowaniem do zajęć.

Ocena dostateczna:

(W) Student potrafi wymienić wybrane korzyści i zagrożeń kreowanych przez media, wybiórczo zna badania nad oddziaływaniem mediów, wybiórczo zna teorie oddziaływania mediów, zna kilka typów postaw odbiorców wobec przekazów medialnych, charakteryzuje niektóre cechy społeczeństwa zmediatyzowanego, konsumpcyjnego, społeczeństwa ikon i spektaklu, designu i autopromocji, Student charakteryzuje wybrane zjawiska medialne o charakterze społeczno-kulturowym. Wynik z egzaminu i kolokwium: od 50% do 70%. Student opuścił nie więcej niż 2 godziny dydaktyczne (1 spotkanie).

(U) Student dostrzega niektóre mechanizmy oddziaływania mediów na odbiorców, wybrane interpretuje i diagnozuje, dostrzega niektóre korzyści i zagrożenia ze strony mediów, nie potrafi pracować w zespole.

(K) Student ma pozytywny stosunek do poszerzania wiedzy z przedmiotu: społeczno-kulturowe oddziaływanie mediów, lecz nie dostrzega potrzeby rozwoju intelektualnego, sporadycznie jest zainteresowany organizacją i przygotowaniem do zajęć.

Ocena dobra:

(W) Student potrafi wymienić większość korzyści i zagrożeń kreowanych przez media, zna wymagane badania nad oddziaływaniem mediów, zna wymagane teorie oddziaływania mediów, zna większość typów postaw odbiorców wobec przekazów medialnych, charakteryzuje większość cech społeczeństwa konsumpcyjnego, społeczeństwa ikon, spektaklu, designu, autopromocji oraz podglądactwa, charakteryzuje większość zjawisk medialnych o charakterze społeczno-kulturowym. Wynik z egzaminu i kolokwium: w przedziale od 71% do 94%. Student opuścił nie więcej niż 2 godziny dydaktyczne (1 spotkanie).

(U) Student dostrzega większość mechanizmów oddziaływania mediów na odbiorców, interpretuje je i diagnozuje, dostrzega większość korzyści i zagrożeń ze strony mediów, student potrafi pracować w zespole.

(K) Student ma pozytywny stosunek do poszerzania wiedzy z przedmiotu: społeczno-kulturowe oddziaływanie mediów, dostrzega potrzebę rozwoju intelektualnego, jest zainteresowany organizacją i zazwyczaj jest przygotowany do zajęć.

Ocena bardzo dobra:

(W) Student potrafi wymienić wszystkie korzyści i zagrożenia kreowane przez media, zna badania nad oddziaływaniem mediów, zna teorie oddziaływania mediów, zna wszystkie typy postaw odbiorców wobec przekazów medialnych, charakteryzuje wszystkie cechy społeczeństwa konsumpcyjnego, społeczeństwa ikon, spektaklu, designu, autopromocji oraz podglądactwa, charakteryzuje zjawiska medialne o charakterze społeczno-kulturowym. Wynik z egzaminu i kolokwium: w przedziale od 95% do 100%. Student opuścił nie więcej niż 2 godziny dydaktyczne (1 spotkanie).

(U) Student dostrzega mechanizmy oddziaływania mediów na odbiorców, interpretuje je i diagnozuje, dostrzega korzyści i zagrożenia ze strony mediów, Student potrafi aktywnie pracować w zespole.

(K) Student ma pozytywny stosunek do poszerzania wiedzy z przedmiotu: społeczno-kulturowe oddziaływanie mediów, dostrzega potrzebę ciągłego rozwoju intelektualnego, jest zawsze zainteresowany organizacją zajęć i zawsze jest przygotowany do zajęć.

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	45
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VI. Literatura

Literatura podstawowa
<ul style="list-style-type: none">- Dankowska-Kosman M., Media i ich odbiorcy. Międzypokoleniowe różnice w odbiorze. Warszawa 2008.- Fotospołeczeństwo. Antologia tekstów z socjologii wizualnej, red. M. Bogunia-Borowska, P. Sztompka, Kraków 2012.- Gruchoła M., Nowe formy zachowań społecznych wobec i pod wpływem mediów oraz nowych technologii: analizy porównawcze, „Państwo i Społeczeństwo” 2017, t. 17, nr 3, s. 123-133.- Gruchoła M., Od pokolenia X do pokolenia Alpha - wartości mediów, w: Współczesne media. Wartości w mediach - wartości mediów, t. 2: Wartości mediów, red. I. Hofman, D. Kępa-Figura, Lublin 2014, s. 31-48.- Gruchoła M., Szulich-Kałuża J., Kompetencje medialne w komunikacji wizualnej, Lublin 2020.- Gruchoła M., Kultura w ujęciu socjologicznym, „Roczniki Kulturoznawcze KUL” 2010, nr 1, s. 95 - 114.- Gruchoła M., Ubiór, strój i kostium w kontekście ubieralnej elektroniki (wearable electronic) – „Zeszyty Naukowe KUL”, 61 (2018), nr 4 (244), s. 377-394.- Kozłowska A., Oddziaływanie mass mediów, Warszawa 2006.- Lemish D., Dzieci i telewizja. Perspektywa globalna. Kraków 2008.- Lisowska-Magdziarz M., Feniksy łabędzie motyle. Media i kultura transformacji, Kraków 2012.- Szpunar M., Kultura cyfrowego narcyzmu, Kraków 2016.
Lektura uzupełniająca:

- Golka M., Bariery w komunikowaniu i społeczeństwo (dez)informacyjne, Warszawa 2008.
- Gruchoła M., Charakterystyka wątków skandalizujących w telewizyjnych programach reality show, w: Współczesne media – gatunki w mediach, t. 1: Gatunki w mediach elektronicznych, red. I. Hofman, D. Kępa-Figura, Lublin 2017, s. 181-197.
- Gruchoła M., Internet Web 3.0 w społeczeństwie transgresyjnym - Internet wykluczania? „Społeczeństwo i Rodzina” 2015, t. 42, nr 1, s. 113-128.
- Gruchoła M., Kompetencje dziennikarzy (i nie tylko) w świetle badań opinii społecznej (1989-2017), [w:] Współczesne media. Problemy i metody badań nad mediami, tom 2, pod red. I. Hofman, D. Kępa-Figura, Lublin 2019, s. 39-62.
- Gruchoła M., The Machine in the Body – the Body in the Machine: Perception of the Human Body in a Post-Biological Society, „Roczniki Kulturoznawcze” 2019, T. 10, nr 3, s. 27-44.
- Gruchoła M., Ochrona użytkowników internetu w państwach Unii Europejskiej, Lublin 2012.
- Gruchoła M., Technological ‘Extensions’ of the Body and the Value of the Human Body, „Zeszyty Naukowe KUL”, 62 (2019), nr 3 (247), s. 15-33.
- Gruchoła M., W pajęczynie globalnej sieci, „Społeczeństwo i Rodzina” 2016, t. 47, nr 2, s. 94-116.
- Lisowska-Magdziarz M., Media powszednie. Środki komunikowania masowego i szerokie paradygmaty medialne w życiu codziennym Polaków u progu XXI wieku, Kraków 2008.
- Sarowski Ł., Robot społeczny - wprowadzenie do zagadnienia, „Roczniki Kulturoznawcze” 2017, t. 8, nr 1, s.75-89.
- Sarowski Ł., Od Internetu Web 1.0 do Internetu Web 4.0 – ewolucja form przestrzeni komunikacyjnych w globalnej sieci, „Rozprawy Społeczne” 2017, t. 11, nr 1, s. 32-39.
- Szpunar M., Społeczne konteksty nowych mediów, Toruń 2011.
- van Dijk J., Społeczne aspekty nowych mediów, Warszawa 2010.
- Gigi D.M., Efekt Lolity, Wizerunek nastolatek we współczesnych mediach i jak sobie z nim radzić, Warszawa 2010.
- Gruchoła M., Antosz M., Współczesne programy rozrywkowe na przykładach Kuba Wojewódzki Show i Szymon Majewski Show, „Społeczeństwo i Rodzina” 2013, t. 37, nr 4, s. 89-111.
- Gruchoła M., Aspekty konsumpcyjne w zachowaniach użytkowników ubieralnej technologii, „Rozprawy Społeczne” 2017, t. 11, nr 1, s. 16-24.
- Gruchoła M., Multimodalne przekazy telewizyjne na przykładzie talk show, w: Współczesne media. Media multimodalne. Multimodalność mediów elektronicznych, t. 2, red. I. Hofman, D. Kępa-Figura, Lublin 2018, s. 75-97.
- Gruchoła M., Pokolenie Alpha – nowy wymiar tożsamości?, „Rozprawy Społeczne” 2016, t. 10, nr 3, s. 5-13.
- Gruchoła M., Społeczne postrzeganie statusu zawodowego dziennikarzy, przed i po 1989 roku. Analizy porównawcze, „Zeszyty Prasoznawcze” 2016, t. 59, nr 2 (226), s. 348-368.
- Jacyno M., Kultura indywidualizmu, Warszawa 2007.
- Lister M., Dovey J., Gidding S. i in., Nowe media. Wprowadzenie, Kraków 2009.
- Siuda P., Religia a internet. O przenoszeniu religijnych granic do cyberprzestrzeni, Warszawa 2010.
- Tapscott D., Cyfrowa dorosłość. Jak pokolenie sieci zmienia nasz świat, Warszawa 2010.
- Urbańska-Galanciak D., Homo players. Strategie odbioru gier komputerowych, Warszawa 2009.